

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2022

Desos
cooperació
i desenvolupament
sostenible

L'any 2022 per a DESOS

El 2022 va acabar amb una molt mala notícia per a DESOS. Una mala notícia per al tercer sector, per a la solidaritat, la cooperació internacional i els drets humans. La notícia ja havia afectat a centenars d'altres entitats i intuïem que estava al caure, però d'alguna manera, amb la guspira de l'esperança i l'optimisme que ens caracteritza a les persones que ens dediquem a aquest sector, esperàvem que no passés o que es pogués solucionar. Però no. Les dictadures són sempre implacables, i el 23 de novembre de 2022, el govern de Nicaragua publicava oficialment el tancament de la delegació de la nostra entitat al país, fet que ha comportat, a més de la finalització dels contractes de treball de 5 persones, la prohibició de seguir desenvolupant les actuacions de cooperació que ens uneixen amb aquesta població des dels inicis de la nostra existència. I no només això. En el moment d'escriure aquestes línies, ja pràcticament a meitat del 2023, la parcel·la demostrativa i el magatzem – construït el 2012- en el que DESOS hi realitzava cultius experimentals i formacions, on hi havia treballat la cooperativa de productors i productores Coodesfam (famílies de les comunitats rurals del municipi de San Miguelito), i que proporcionava un lloc de treball i habitatge a una altra persona al municipi, ha estat expropiat pel govern i traspassat a una institució del país.

Sens dubte, el present i futur de la nostra col·laboració amb la població de Nicaragua, amb aquells i aquelles amb qui mantenim vincles de cooperació i amistat des de fa més de dues dècades, és el major dels reptes que enfronta DESOS actualment. Un repte que requerirà d'implicació, esforç i acompanyament per part de totes les administracions municipals, catalanes i espanyoles que durant tants anys han donat suport i han apostat per cooperar amb aquests territoris, i que volen donar continuïtat als projectes que durant tants

anys han contribuït a millorar les condicions de vida de milers de persones i a promoure la garantia dels drets humans; un repte que requerirà també de grans dosis d'imaginació i creativitat per poder mantenir-nos al costat de les persones que, a l'altre costat de l'Atlàntic, i a pesar de les adversitats que estan vivint, segueixen amb força al peu del canó, mostrant el seu compromís amb els valors i la visió que ens han fet treballar conjuntament per transformar la societat en una de més justa i igualitària, aquí i allà. No us defraudarem.

Optimisme, dèiem a l'inici. I és que al nostre sector no li queda una altra opció que seguir mirant al futur amb optimisme, ja que aquest no és ni molt menys l'únic repte que afrontem. Enguany, els majors reptes són interns. Reptes de cohesió, de governança i d'organització. Tant la Junta com l'equip tècnic tenim la mirada posada en l'estratègia de futur, mitjançant un treball que es va iniciar a finals del 2022 amb la implicació de totes les persones integrants de l'entitat en tots els nivells. Així, hem iniciat el treball el 2023 amb un Pla Estratègic que ja ens està guiant de cara al pròxim trienni, i que ens ha d'ajudar a consolidar el creixement exponencial que hem tingut els darrers anys, mantenir les estructures aconseguides, millorar l'organització, la gestió i la comunicació, enfortir la cohesió d'equip i replantejar-nos i decidir el model de governança.

Amb tots aquests objectius hem iniciat un 2023, com és habitual a DESOS, ple de projectes, d'il·lusió i de compromís per part de l'equip. A aquest equip, **MOLTES GRÀCIES** per la vostra implicació i fer possible materialitzar la missió d'aquesta entitat!

*Juny de 2023.
La Junta Directiva.*

L'entitat en xifres

25

persones sòcies

5

persones voluntàries

1127

persones i col·lectius participants
als projectes

29

persones a l'equip tècnic
a Catalunya i Nicaragua

EDUCACIÓ PER A LA JUSTÍCIA GLOBAL

Els projectes educatius de DESOS treballen des d'una perspectiva de gènere i basada en drets humans, deixant entreveure la responsabilitat i la capacitat de transformació social. Els projectes entenen la comunitat educativa com a element de canvi, generant processos per transformar el consum i la producció alimentària i al mateix temps fer front a les desigualtats descobertes al llarg del projecte posant èmfasi en les que afecten les dones en tots els aspectes d'allò quotidià.

Menjadrets

Fase 2

Des de setembre 2021 fins el desembre de 2022

“MenjaDrets” ha permès contribuir a la garantia d’una alimentació de qualitat, accessible i acceptable mitjançant l’apoderament dels Titulars de drets i de responsabilitat del dret a l’alimentació a Sant Boi.

Es promouen canvis en les conductes i pràctiques del consum alimentari a la comunitat educativa. Mitjançant principalment formacions específiques sobre el dret a l’alimentació amb un enfocament de gènere i una mirada crítica sobre les desigualtats en relació a la perspectiva Nord-Sud, aquesta formació va destinada a docència i específicament a docents amb qui es va treballar de manera continuada en un acompanyament per al desenvolupament del projecte dins les aules, on es destaca la participació de més de 15 docents del claustre, a banda, de les docents tutores de les línies amb què es va col·laborar al llarg del projecte.

També es generen processos adreçats als i les alumnes on van participar en diferents

activitats i accions que els va permetre conèixer i prendre consciència de les principals

causes de desigualtat del sistema agroalimentari que hi ha a la nostra societat. Van participar en el projecte 51 estudiants de cicle inicial de l’escola Montbaig, actuant com a Titulars del Dret a l’alimentació del seu entorn a través de l’accés al coneixement i aprenentatge actiu sobre models de consum globals i la promoció del treball amb l’entorn local que promou l’accés a una alimentació sana, de qualitat i acceptada.

A banda, és forma una xarxa entre els Titulars de responsabilitats de l’educació no formal i formal que va donar pas a construir una xarxa d’agents educatius, col·lectius i agents socioeconòmicament responsable, amb els quals es van crear accions de sensibilització conjuntament amb la comunitat

educativa. En total més de 7 agents, incloent-hi la cooperativa agrària Central Parc i una defensora de Drets Humans de Colòmbia.

Com a punts forts del projecte destaquem l’enxarxament dels agents dins del territori on es pot continuar treballant i creant sinergies, cosa que ha permès conèixer experiències de treball que visibilitzen pràctiques sobre l’exigibilitat del dret a l’alimentació dins del territori i propostes de canvi sobre el model de consum global.

També la vinculació i visibilització de les aportacions que realitza la ciutadania de San Miguelito a Nicaragua per promoure mirades provinents del sud global que enforteixen les xarxes de solidaritat entre dos pobles agermanats i permet continuar sensibilitzant un procés històric d’agermanament a futures generacions. A més, s’enforteix la incidència de les activitats del projecte mitjançant la difusió de la creació de materials i productes de divulgació amb els quals es pretén continuar generant un impacte dins de la comunitat educativa, promovent també un intercanvi de sabers i experiència entre Nicaragua i Sant Boi.

Altrament, encara que hi ha hagut una reducció significativa de l'impacte del projecte, a causa de les dificultats de cofinançament, els resultats del projecte s'han desenvolupat de forma satisfactòria. Tanmateix, es té en compte que no ha estat possible arribar a tots els Titulars de Responsabilitat que es tenien previstos.

Finalment, destaquem que el projecte ha produït un impacte positiu als Titulars de drets (Alumnat) i els Titulars de responsabilitats (comunitats educatives i agents socioeconòmicament responsables de l'entorn). Promovent una mirada crítica i la creació de noves pràctiques i eines sobre temes en relació amb l'equitat de gènere, sistemes agroalimentaris, alimentació sostenible, de les quals s'han creat productes de sensibilització que aporten a la continuïtat d'accions i espais reflexius sobre el dret a l'alimentació dins de la comunitat educativa aconseguint així complir el nostre objectiu general de contribuir a promoure l'exercici del dret a l'alimentació entre la població més vulnerada.

51 alumnes de secundària
15 docents participants
5 agents i col·lectius locals

escola
monlbaig

CENTRAL PARC

TOT NATURAL
Ecobotiga i Espai de salut

MERCAT DE LA
MUNTANYETA

EST. 1930
AMETLLER
ORIGEN

Aprentatge Servei

Innovem en el circuit alimentari transformant el valor dels aliments fase 4

El projecte s'ha desenvolupat entorn de la necessitat d'introduir les minves agroecològiques per criteris estètics dins del circuit alimentari de consum, adquirint així el valor d'aliments saludables i de qualitat, que inicialment no se'ls hi atribueix a causa del seu aspecte.

Mitjançant aquest projecte, els agents implicats en l'ApS s'han apoderat i han conegut la sobirania alimentaria, alhora que s'ha donat visibilitat i s'ha defensat el dret a l'alimentació i les causes estructurals que el vulneren. Concretament, poder portar a terme el projecte d'ApS amb l'Institut La Guineueta durant un quart any consecutiu ha permès, per una banda, consolidar les eines i mecanismes implementats tant amb la docència com amb l'alumnat i l'entorn de la comunitat educativa i, per altra banda, començar un procés de transversalització amb noves àrees educatives.

Així doncs, tant el professorat del Departament de Ciències Socials, Geografia i Història com docents de 3r d'ESO d'altres departaments implicats s'han apoderat de la metodologia ApS, fomentant la reflexió a les aules sobre la importància de sostenir i promoure alternatives de consum que reforcin la introducció de les minves agroecològiques i sobre el dret a una alimentació de qualitat, accessible, justa i sostenible com a titulars de responsabilitats. Així mateix, l'alumnat ha sigut el principal protagonista del projecte contribuint al desenvolupament de l'aprenentatge col·lectiu al llarg de totes les sessions, particularment amb la creació dels productes del servei sobre el valor dels aliments i adaptats a les necessitats dels agents

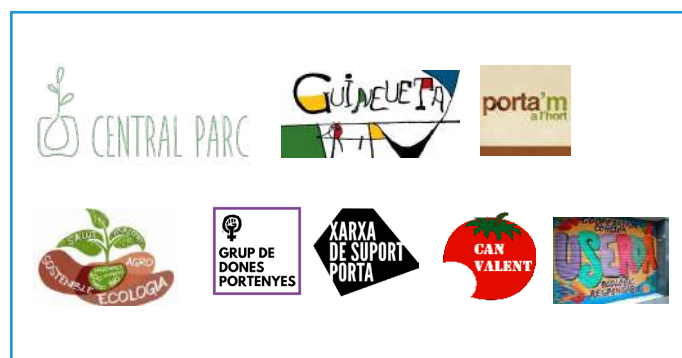
socioeconòmicament responsables del territori que havien visitat que els hi ha permès començar a ser part del canvi d'una problemàtica global al seu context local, apoderant-se com a titulars de drets.

Tanmateix, en el projecte s'ha treballat per a enfortir les aliances territorials entre l'entorn socioeconòmic i la comunitat de l'INS La Guineueta a través de diverses plataformes de difusió i comunicació del projecte, tant dins de les xarxes socials, com és el cas d'Instagram o Twitter, com amb altres espais de difusió audiovisuals, com ara el vídeo creat amb material del dia de l'acte de cloenda, a més d'una revista que recull les activitats desenvolupades del projecte i que es va donar als diferents actors participants de la comunitat educativa.

A partir de les accions desenvolupades s'ha dut a terme un informe d'avaluació que analitza l'impacte del projecte i l'apoderament dels diversos titulars de drets i responsabilitats mitjançant enquestes, entrevistes, reflexions dels agents i anàlisis de dades tant qualitatives com quantitatives. Els principals canvis socials que s'han pogut evidenciar amb les diverses eines avaluatives han sigut la valoració i conscienciació sobre el dret a alimentació, la importància de les minves agroecològiques i quines tasques es poden desenvolupar per reduir el malbaratament alimentari. També han adquirit un paper de rellevància els comerços de proximitat i la dona pagesa com agents clau per a garantir una alimentació accessible i de qualitat.

En definitiva, es tracta d'un projecte que promou la seva sostenibilitat en el temps, amb l'enxarxament d'uns actors que han demostrat interès a realitzar canvis de consum i hàbits que siguin més sostenibles tant socialment, com mediambientalment i econòmicament.

44 alumnes de secundària
6 docents participants
5 agents i col·lectius locals

Repensem amb Transalimenta

Des de setembre 2021 fins el desembre de 2022

El projecte socioeducatiu presentat intervé amb dues comunitats educatives, agents socioeconòmics i educatius i de l'administració pública per tal de crear aliances que promoguin el dret a l'alimentació tenint el Parc Agrari del Baix Llobregat com a eix vertebrador. Es pretén cultivar una xarxa entre titulars de dret (TD), responsabilitats (TR) i obligacions (TO) del dret a l'alimentació que fomenti la producció i consum sostenible alimentari globals refermant les accions encaminades cap a l'assoliment de l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible 12. Es busca promoure un sistema alimentari regenerador que garanteixi la protecció del medi ambient i l'accés a aliments per totes les persones amb uns criteris socioeconòmics justos i en perspectiva de gènere que no vulnerin els drets de les generacions presents ni futures.

Es proposa una intervenció educativa a través de l'Aprenentatge Servei (ApS) amb un centre educatiu de secundària de la comarca del Baix Llobregat. DESOS acompanya a l'alumnat i a la docència en el procés d'implementació d'aquesta metodologia durant els anys 2021 i 2023. Cada localitat té la seva realitat i cada centre educatiu les seves línies de treball i necessitats, així que el projecte vetlla per adaptar els requeriments de cada comunitat educativa als objectius proposats. Per fer-ho es treballa amb la docència del departament de Ciències Socials, Geografia i Història i a través de diverses formacions i dissenyant de forma col·lectiva i participativa el Pla d'Acció. Es planifiquen i es detallen les sessions, accions i els agents que intervindran durant l'ApS i, a partir d'aquest treball conjunt amb la docència i la codinamització de les sessions, s'apodera d'eines, recursos i coneixements per exercir una ciutadania crítica amb el model d'alimentació i producció convencionals.

Durant la fase d'aprenentatge l'alumnat treballa les estructures que vulneren el dret a l'alimentació i les

conseqüències ambientals, econòmiques i socials que té el model de producció i consum convencionals actuals. Per transmetre la imperant necessitat global del respecte per la terra s'impulsa l'aprenentatge vivencial al camp a través d'exemples locals com són l'accés, al contacte i treball de l'agricultura agroecològica propera i de la pagesia liderada per dones.

Durant la tasca de servei, s'encarrega a les joves mobilitzar a la ciutadania propera del centre, les seves famílies i veïnat. Per dur a terme aquesta tasca elaborarà eines de sensibilització adaptades a cada agent i/o possibles consumidores per així poder transformar actituds sensibles a la necessitat d'introduir les minves del camp a la via comercial. DESOS s'encarrega de promoure les aliances amb diferents agents de l'hostaleria, comerç ecològic i iniciatives properes al Parc Agrari del Baix Llobregat que treballen per fomentar polítiques alimentàries sostenibles, per tal de que la comunitat educativa conegui i pugui fer xarxa amb el seu entorn.

Es planteja seguir fent créixer el teixit col·lectius i comunitaris del Baix Llobregat entre els TD, TR i TO. A partir de la responsabilitat compartida i el treball de línies comunes iniciades els anys previs es busca cultivar aquesta xarxa generada i incorporar nous col·lectius que ajudin a sistematitzar estratègia d'actuació educativa de preservació ambiental que prioritzi el dret a l'alimentació. Es genera un banc de recursos per l'impuls de projectes socioeducatius per a la sostenibilitat mediambiental, social i econòmica generant consciència per la defensa dels drets humans i perspectiva de gènere amb una visió global per a la disposició i ús entre agents educatius, de l'àmbit acadèmic de secundària i universitari i/o administració pública i socioeconòmics.

Així mateix, s'inclou la revisió des de la recerca universitària d'una guia socioeducativa en la promoció de cap a la garantia del l'ApS dret a l'alimentació en un entorn com el Parc Agrari del Baix Llobregat, incorporant una revisió experta d'enfocament de drets humans.

- 44** alumnes de secundària
- 4** docents participants
- 5** agents i col·lectius locals

Menjadrets

Fase 2

Des de setembre de 2022

És un projecte socioeducatiu que vol donar continuïtat i consolidar accions ja iniciades amb comunitats educatives de primària i agents socioeconòmics de Nou Barris durant tres anys anteriors, dirigides a contribuir en la garantia d'una alimentació de qualitat, accessible i de proximitat, a més d'introduir com a novetats la dimensió d'acceptabilitat i la recerca d'alguna comunitat de l'Àrea Metropolitana de Barcelona a través del cofinançament.

El projecte s'articula a través d'una persona provinent del Sud com fil conductor que proveeix a l'alumnat de missions a realitzar. El treball de l'alumnat persegueix a partir d'una visita a la cuina del centre, una identificació dels aliments i una recerca del lloc de procedència de les fruites i verdures consumides al menjador del centre. Es desenvolupen activitats que desgranen les desigualtats creades pel sistema agroalimentari actual, deixant entreveure les vulnerabilitats de l'actual model de consum i producció al Nord i Sud Global. Es fomenten les relacions amb agents socioeconòmicament responsables del territori articulant un nou nexa entre els centres i el seu entorn, fent difusió i elaborant elements que transmetin aquesta xarxa com a motor de transformació social per caminar cap a un canvi de model de producció i consum locals amb perspectiva global.

150 alumnes de primària

12 docents participants

16 agents i col·lectius locals

44 famílies implicades

Cultivem Justícia

Des de setembre de 2022

És el primer any d'implementació d'un projecte pluriennal ideat com un programa socioeducatiu d'EpD que intervé en cinc comunitats educatives 2 localitats diferents de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) per crear aliances que fomentin la producció i consum sostenible alimentari globals, promovent productes de qualitat, accessibles i que cerquin l'acceptabilitat.

Es pretén que aquestes aliances serveixin de suport i de marc per reforçar les accions encaminades a promoure el dret a l'alimentació, la sobirania alimentària i concretament els Objectius de Desenvolupament Sostenible 2, 4 i 12 entre titulars de dret (TD), responsabilitats (TR) i obligacions (TO) del dret a l'alimentació.

El programa desplega els eixos temàtics de les actuacions d'EpD a través principalment de les prioritats "promoure una ciutadania conscient, crítica i mobilitzada al voltant de les causes estructurals que originen les desigualtats, tant a escala local com global" i "promoure una ciutadania crítica i compromesa en la defensa dels drets humans per a la construcció d'una societat més justa".

La intervenció educativa que es proposa als centres educatius de primària i secundària és la introducció de l'Educació pel Desenvolupament, mitjançant les metodologies d'Educació per la Justícia Global (EpJG) i/o l'aprenentatge servei (ApS). DESOS acompanya a l'alumnat i a la docència en el procés d'implementació d'aquestes metodologies durant dos cursos educatius consecutius, treballant en el mateix centre durant dos cursos diferents i amb col·lectius de joves diferents. Cada localitat té la seva realitat i cada centre educatiu les seves línies de treball i necessitats, així que el programa vetlla per adaptar els requisits de cada comunitat educativa als objectius del programa constantment. Per fer-ho es treballa amb la docència del departament de Ciències Socials, Geografia i Història, Biologia,

a través de diverses formacions i dissenyant de forma col·lectiva i participativa el Pla d'Acció. Es planifiquen i es detallen les sessions, accions i els agents que intervindran. A partir d'aquest treball conjunt amb la docència i la codinamització de les sessions, s'apodera d'eines, recursos i coneixements per exercir una ciutadania crítica amb el model d'alimentació i producció convencionals.

Per tal de continuar contribuint amb recursos socioeducatius accessibles per a la comunitat educativa i la població en general, s'ha començat a dotar a la guia socioeducativa "Repensa el que menges" de nous continguts, incorporant rigor acadèmic i especialitzat sobre la matèria d'informes elaborats per grups de recerca i/o entitats expertes en dret a l'alimentació i sobirania alimentària. Aquesta serà traduïda a altres llengües per tal de generar un major impacte, en augmentar el seu abast.

Durant aquest primer any s'ha potenciat l'accessibilitat de la versió anterior d'aquesta guia, així com de tot el banc de recursos en línia de l'entitat.

Repensem el valor dels aliments

Des de setembre de 2022

És un projecte d'Aprenentatge i Servei (ApS) que neix per generar processos transformadors socioeducatius per defensar i promoure el dret a l'alimentació mitjançant la reducció del malbaratament alimentari. Es parteix de la necessitat de generar consciència, valors i actituds per a promoure accions locals sostenibles per afavorir l'accés d'aliments de qualitat i proximitat, tot revaloritzant-los i introduir-los dins el sistema de consum.

Es vol mobilitzar als col·lectius i generar espais de reflexió per augmentar l'apoderament i valors per la justícia social. Amb el projecte es vol incrementar la responsabilitat compartida per la promoció de bones pràctiques pel consum i la producció alimentària socialment responsable i sostenible a les aules i a l'entorn.

La metodologia ApS s'implementa a través de sessions a l'aula dins de l'àmbit de Ciències Socials Geografia i Història. A les sessions es treballen temàtiques del sistema agroalimentari des d'una perspectiva de Drets Humans i de gènere, mitjançant una metodologia participativa i promovent la presa de consciència i reflexió per a elaborar un producte creatiu que tindrà com a objectiu reduir les barreres que tenen els aliments de qualitat i proximitat, tot sensibilitzant a la població de poder tenir accés a aquests.

47 alumnes de secundària
6 docents participants
16 agents i col·lectius locals

 CENTRAL PARC

 L'ETNOGRÀFICA
Antropologia per a la transformació social

 IAP

 ART i SA
BARCELONA

 MOLSA
REBOST DE SALUT

 BUBUB

 CASAL DE
BARRI
DEL RAVAL

SERVEIS EDUCATIUS

Amb l'objectiu de diversificar ingressos, DESOS ha implementat una nova línia estratègica que ofereix Serveis per a sociacions, entitats privades i públiques, escoles, ajuntaments i qualsevol persona que demani el servei. En temes vinculats al consum responsable, agroecologia, sobirania alimentària, dret a la alimentació, educació per la justícia global, metodologia APS, agricultura ecològica, ODS, entre altres.

Alimenta SOS

Engeguem una nova línia d'actuació, l'acompanyament de Treballs de Recerca amb l'alumnat de Batxillerat

Des d'aquesta línia s'ha anat desenvolupant el projecte AliementaSOS, com a part d'una licitació amb l'Ajuntament de Barcelona amb el que s'han fet diferents actuacions amb alumnat de batxillerat en l'acompanyament en els Treballs de recerca vinculat a l'alimentació sostenible. Aquest any s'ha col·laborat amb 5 instituts, 4 treballs de recerca acompanyats, 160 alumnes, que han pogut conèixer o vincular-se amb 7 agents del territori i apropar-se a la temàtica del consum responsable amb aquestes intervencions s'ha tancat el projecte de licitació.

TREBALLS DE RECERCA ACOMPANYATS:

- Contaminació marina
- Alimentació i culturisme
- Contaminació marina
- Diferències entre producció natural i ecològica, el cas dels ous.

7 treballs de recerca acompanyats

5 instituts

7 agents i col·lectius locals

COOPERATIVA LA SECA

COOPERACIÓ INTERNACIONAL

Els projectes de cooperació de DESOS tenen l'objectiu de contribuir a enfortir la qualitat de vida de les persones nicaragüenques, apostant pel treball vinculat al dret a l'alimentació i al treball productiu, que permet generar ingressos per a les famílies. En concret, s'emfatitza en l'accés a recursos econòmics que garanteixen la possibilitat de treballar la terra i millorar productivitat i la producció dels emprenedors i les emprenedores. Es treballa també posant especial èmfasi en el treball amb les dones treballant per enfortir xarxes comunitàries de producció i consum que també generen ingressos econòmics i les formacions en agroecologia i drets humans son transversals en tots els projectes.

Nicaragua

Seguirem actuant a Nicaragua i amb la seva població

El 25 de novembre del 2022 l'ACCD publicava la resolució provisional de la convocatòria de Programes per a cooperació internacional. DESOS, molt ben valorada amb una puntuació de 85 per al projecte "Dones, drets i alimentació a San Miguelito (Nicaragua)", i que es desenvoluparia conjuntament amb l'Associació d'Amistat San Miguelito-Sant Boi, estava proposada com a beneficiària amb un import atorgat de 539.736 euros. Es tracta de l'import més alt mai aconseguit per DESOS en cap subvenció, i que aniria destinat a un projecte de gran impacte per al municipi de San Miguelito, amb la consolidació de la xarxa de producció i comercialització de les comunitats rurals, liderada per dones; la posada en marxa i enfortiment de 135 iniciatives empresarials, el 70% liderades per dones, i l'enfortiment de la sobirania alimentària amb diverses activitats amb les escoles i el conjunt de la població. Tot plegat amb l'objectiu de promoure els drets econòmics, la sobirania alimentària i els drets mediambientals en el nostre municipi agermanat, en concret els de les dones. El projecte contemplava també una gran difusió a Catalunya de la situació a Nicaragua mitjançant la producció d'un documental en el que hi participarien persones exiliades del país. Aquesta resolució suposava també per a DESOS la consolidació del seu equip de cooperació, que a pesar de ser la línia d'activitat més antiga de l'entitat, al llarg dels anys ha estat la precària i més necessitada de recursos humans.

L'escenari va ser només un miratge, ja que dos dies abans d'aquesta resolució, el govern nicaragüenc oficialitzava el tancament de la delegació de la nostra entitat al país, la qual actua com a contrapart en els projectes de cooperació. DESOS va haver de renunciar a aquesta subvenció, renunciant per tant, irremeiablement, al gran impacte que aquests recursos podien suposar per a la població de San Miguelito i per a l'equip de cooperació de l'entitat.

Tot i que les dictadures, com el govern Ortega-Murillo, pretenen esborrar els drets d'un cop de ploma, des de DESOS seguirem enfocant la mirada cap a Nicaragua. Hem perdut aquesta batalla, però no ens rendirem. I si no podem actuar en el territori, aquest petit tros de terra triangular i exuberant, emmarcat per les fronteres d'Hondures, Costa Rica i els dos grans oceans, doncs mirarem cap a la població nicaragüenca exiliada. Seguirem actuant a Nicaragua, en el territori on hi estigui la seva població, especialment aquella més vulnerabilitzada.

Pla de seguretat, formacions en gènere i drets humans, incidència política de la crisi nicaragüenca

Durant l'any 2022 des de DESOS s'ha treballat per contribuir a millorar la qualitat de vida i la garantia dels drets humans al treball i a l'alimentació de les camperoles nicaragüenques, amb un enfocament basat en el gènere i els drets humans i també enfocades en el dret a la seguretat de les persones.

La tasca desenvolupada ha permès que les persones camperoles que actualment viuen en situació de repressió hagin pogut iniciar i/o millorar els seus negocis productius, molts d'ells vinculats a l'agricultura i en concret a l'agricultura ecològica, però també negocis de comerç i negocis de ramaderia. S'ha desenvolupat, entre d'altres, a través de la gestió d'un Fons de Crèdit a la Promoció de l'Economia Local, que té una línia específica de redits per dones, la línia FEM.

Treballar en aquests negocis ha permès a les persones obtenir ingressos per a millorar, entre d'altres, l'accés a terres cultivables i a les eines i materials necessaris per treballar la terra, així com millorar l'alimentació i l'habitatge tant de les persones com de les seves famílies i comunitats. A banda, s'ha treballat específicament amb dones nicaragüenques en situacions d'extrema vulneració de drets que s'han organitzat entre elles per engegar i donar continuïtat a xarxes de comercialització conjunta dins l'Economia Social i Solidària.

Un altra tasca que s'ha desenvolupat al llarg de l'any 2022, ha estat la de formar i sensibilitzar a les camperoles nicaragüenques en drets humans, feminisme i drets de les dones. A més, s'ha donat acompanyament personal a camperols i camperoles en gestió de negocis, tècniques agroecològiques, tècniques de comercialització i autoorganització popular. Aquesta tasca ha estat desenvolupada amb la metodologia utilitzada en l'"Escoleta Camperola".

Finalment, durant el 2022 també s'ha treballat per defensar la necessitat de poder desenvolupar pro-

jectes de cooperació internacional en situacions d'extrema vulnerabilitat, com la detallada en la pàgina anterior, difonent la situació de Nicaragua a Catalunya i a espais internacionals. Pel que fa a Catalunya, es va dur a terme una reunió amb la Comissió de Treball d'Afers Exteriors del Parlament de Catalunya on es va sol·licitar la desburocratització de la cooperació internacional catalana, així com la necessitat de donar resposta a la crisi d'exiliats nicaragüencs. A banda, es van realitzar dues taules rodones amb una participació d'aproximadament 50 persones per parlar, d'una banda, de la crisi climàtica amb una perspectiva nicaragüenca i local i de l'altre, de la situació de repressió i vulneració de drets que viu la població nicaragüenca, amb ponents de renom internacional com l'Amaru Ruiz i la periodista Patricia Orozco.

22 receptores de crèdit de la línia FEM

30 dones participants a la xarxa autogestionada de producció i consum

71 persones receptores de crèdit del FCPEL

10 formacions realitzades

120 persones assistents a les formacions

117 persones formades

163 famílies involucrades

8 reportatges per mostrar la realitat nicaragüenca

3 accions d'incidència política

Ens solidaritzem amb les víctimes de la repressió

ACCIÓ COMUNITÀRIA

Els projectes d'acció comunitària que desenvolupa DESOS contribueixen a reduir el nombre de persones que es troben en risc o situació d'exclusió social aprofitant les oportunitats que ofereixen el territori i les necessitats socials existents. Tot això es fa des d'una clara convicció transfeminista, antiracista, interseccional, comunitària i amb l'agricultura ecològica com a base de totes les accions.

Hort de Begues

Projectes comunitaris amb persones nouvingudes

Durant l'any 2022 s'ha treballat per millorar el procés d'inclusió al territori de 30 persones recentment arribades al Centre de Primera Acollida de Begues. En concret, a la comunitat del municipi a través del desenvolupament d'activitats d'acció comunitària vinculades a l'agricultura ecològica i a les seves activitats associades. Per fer-ho, s'ha dinamitzat un hort comunitari situat al pati d'aquest centre.

Les sessions setmanals d'aproximadament 5 hores de durada, han tingut un component múltiple. D'una banda, s'ha treballat la cohesió dins el centre, treballant l'agroecologia, utilitzant l'agricultura ecològica com a eina terapèutica i amb l'aprenentatge de les llengües catalanes i castellanes. Aquesta tasca ha estat realitzada en sinergia amb Central Parc, entitat encarregada de l'execució de l'activitat.

A banda d'això, també s'han desenvolupat sessions de cuina intercultural en sinergia amb la Fundació Guné. Aquestes, han permès la coneixença entre les participants de les dues entitats, posant en comú la cuina de l'Àfrica subsahariana amb la cuina del Magreb.

23 homes participants a les formacions de l'hort de Begues

2 dones participants a les formacions de l'hort de Begues

15 persones que participen en activitats externes

4 nombre de sessions de cuina intercultural

3 entitats col·laboradores

CEA(R)
Comisión Española
de Ayuda al Refugiado

 CENTRAL PARC

 Fundació Guné
PER A LA ORIENTACIÓ I EL BENEFICÈNCIA

Horts de Can Pinyol

Es consolida el projecte que vincula el gènere, l'agroecologia i l'acció comunitària

En el projecte la voluntat ha estat la de treballar per enfortir les relacions socials de les dones i persones amb identitat dissident de gènere en situació o risc d'exclusió social a Sant Boi de Llobregat. Amb ell s'ha consolidat un programa d'acció comunitària inclusiva, vinculat a l'agricultura ecològica, que permet crear xarxes de suport segures entre elles i vincles amb altres persones i entitats del territori.

Al llarg de tot l'any, s'han dinamitzat de forma comunitària dues parcel·les als horts comunitaris de Can Pinyol. Les sessions d'un dels grups han disposat d'espai de criança, que ha treballat amb una mitjana de 15 infants al llarg de l'any i serveis de traducció, utilitzats pel 70% de les participants. La dinamització ha constatat d'una formació transversal en agroecologia, a través de la cura i la tasca del desenvolupament de dos horts gestionats amb tècniques agroecològiques i d'espais de dinamització comunitària on s'ha treballat l'autonomia personal i l'apoderament en drets i deures.

També s'han realitzat una gran varietat de formacions externes com ara la formació en Dol amb el Colectivo de Mujeres de Matagalpa, la formació en autodefensa personal, en estrangeria, en olis essencials, en drets laborals i deures de ciutadania i en costura. A més de participar en la fira Barrejant, la festa del Comerç Just, la Fira de la Puríssima, a les Festes Majors Alternatives de Sant Boi i a la festa tradicional Rubrifolkum. De la mateixa manera, s'han fet sortides a la manifestació del 8M a Barcelona amb el col·lectiu Sindillar, s'ha posat en marxa d'una xarxa d'aliments solidària i s'ha fet d'un manifest enfront de les massacres a Melilla.

Finalment, s'han posat energies en la gestió i cerca de cursos de català i de primera acollida que

han servit a les participants en els seus processos d'arrelament.

Tot això ha permès que aquests espais d'acció comunitària es convertissin en eines d'arrelament al territori per les persones participants així com en espais de coneixença d'altres persones que han fet que en conjunt, el seu àmbit relacions augmentes i tinguessin grups de suport i consolidessin relacions interpersonals que han permès fer front a moltes situacions de vulnerabilitat com posposar o aturar desnonaments de les dones dels grups de Can Pinyol, arran de la sinergia creada amb el Sindicat de Llogaters de Viladecans; participacions gratuïtes a cursos de costura o de català i castellà arran de la sinergia creada amb Sindillar; acompanyament terapèutic gratuït arran de la sinergia amb Tik Tak; i l'entrada de persones noves als grups arran del treball amb Serveis Socials i Creu Roja.

Aquest any, també s'ha presentat la diagnòsi "La Llavor" feta durant els anys 2020 i 2021. La presentació va ser un espai de retorn de la tasca desenvolupada i un moment de diàleg constructiu entre dines del municipi, l'administració, entitats de Sant Boi de Llobregat i dones pageses del Parc Agrari del Baix Llobregat.

41 dones participants
15 infants a l'espai de criança
120 persones participants d'activitats externes
5 formacions realitzades
448 hores d'acció comunitària realitzades
13 infants a l'espai de criança

Enfortim l'entitat

Aquest 2022, des de DESOS s'han impulsat dos processos per enfortir l'entitat i per garantir la seva continuïtat.

Per una banda, de la mà de la cooperativa Tàndem Social hem iniciat un procés de planificació estratègica que ens ajudarà a establir el full de ruta per als pròxims 5 anys de la nostra organització, en línia amb el nostre objectiu principal de defensar el dret a l'alimentació sostenible. Durant aquest procés, que continua l'any 2023, s'han realitzat una anàlisi exhaustiva de les activitats actuals, i s'han avaluat els resultats obtinguts fins ara. En el procés, s'han involucrat la junta, l'equip tècnic, col·laboradors i altres parts interessades clau per tal de recopilar les màximes perspectives possibles. El resultat serà un **Pla Estratègic** de l'entitat que establirà metes clares i accions específiques per a promoure i defensar el dret a l'alimentació sostenible, tenint en compte els nostres principis d'equitat, justícia social i respecte al medi ambient i les nostres línies d'Educació per la Justícia Global, l'Acció Comunitària i la Cooperació pel Desenvolupament.

Per una altra banda, l'equip de comunicació també ha engegat aquest 2022 un nou Pla de Comunicació en col·laboració amb la cooperativa La Sembra. Aquest procés ens permetrà establir una estratègia de comunicació sòlida i efectiva per a promoure els objectius i valors que surtin del Pla Estratègic mencionat anteriorment. Durant aquest procés, s'han avaluat les nostres actuals pràctiques de comunicació, amb la identificació de les àrees de millora i establint nous objectius. El resultat final serà un pla de comunicació integral que guiarà les nostres activitats de comunicació en els pròxims mesos i anys. Aquest pla establirà les estratègies, tàctiques i eines que utilitzarem per a transmetre el nostre missatge de manera efectiva, construir relacions sòlides amb els nostres públics i generar un impacte positiu en la nostra comunitat.

També hem elaborat el **Protocol d'Abordatge i Prevenció a les Violències Masclistes**. Es tracta d'un protocol propi elaborat des de la Comissió de Gènere de l'entitat i gràcies a l'acompanyament de l'Esberla. Es tracta d'una eina que blindarà els drets en matèria d'igualtat i fa front a les violències masclistes dins i fora de l'entitat en una entitat que transita cap el feminisme i que ho fa amb una mirada interseccional. El protocol manifesta el seu compromís clar i concís per la defensa dels drets humans i del feminisme amb una ferma posició de tolerància zero davant les violències masclistes, LGTBIfòbiques i racistes. Els àmbits d'aplicació no es determinen pel lloc físic, ni la jornada laboral ni el vincle amb DESOS.

Campanyes de conscienciació

Mapa de Consum Responsable de Nou Barris on es situen els agents de consum responsable de Nou Barris que treballen contra el malbaratament alimentari, defensen el dret a l'alimentació i aposten per a una producció i consum sostenibles:

Receptari de Consum Responsable amb l'alumnat de 3r d'ESO de l'INS Guineueta que proposa un seguit de receptes boníssimes i saludables amb ingredients de proximitat collits al Parc Agrari del Baix Llobregat.

8M amb mirada nicaragüenca per denunciar ben fort la deriva repressiva que pateix el país i ens solidaritat amb les companyes que posen el cos dia a dia per fer d'aquest món un lloc feminista, antiracista i decolonial.

Lectrues per la transformació social en la diada de Sant Jordi i Santa Jordina vam presentar sota l'etiqueta #DesosRecomana 9 lectures ben diverses que entre totes les companyes vam recopilar.

Contra el malbaratament alimentari en dates nadalenques per prendre consciència i practicar un Consum Responsable i alhora evitar malbaratar aliments en dies tan assenyalats de dinars i sopars familiars.

Sensibilització

Espais on hem participat

Fira Sant Jordi Solidari on les entitats del Consell municipal de Cooperació, Solidaritat i Pau sota el lema La solidaritat feta lectura; vam fer una sèrie de recomanacions de lectures fetes d'acord amb les seves línies de treball.

Fira Barrejant a Sant Boi on vam participar en diversos actes com la taula rodona de denúncia al règim nicaragüenc d'Ortega i Murillo, el joc de pistes pel Consum Responsable, la venda de dolços àrabs i la jornada de "Conversación, café y poesía "Nicaragua Querida, Nicaragua Vulnerada" i també amb l'Amaru Ruiz, la participació a l'exposició Refugiament.

Jornada Resistències i emergència climàtica on vam compartir experiències de la mà d'activistes que lluiten i resisteixen davant l'emergència climàtica tant al nostre territori com al Sud i on es van tractar les principals amenaces mediambientals a Catalunya i Centreamèrica, de la mobilització civil i del concepte de justícia climàtica.

Amb les dones del grup d'Acció Comunitària hem participat en la fira Barrejant, la festa del Comerç Just, la Fira de la Puríssima, a les Festes Majors Alternatives de Sant Boi i a la festa tradicional Rubrifolkum. També a la manifestació del 8M a Barcelona amb el col·lectiu Sindillar.

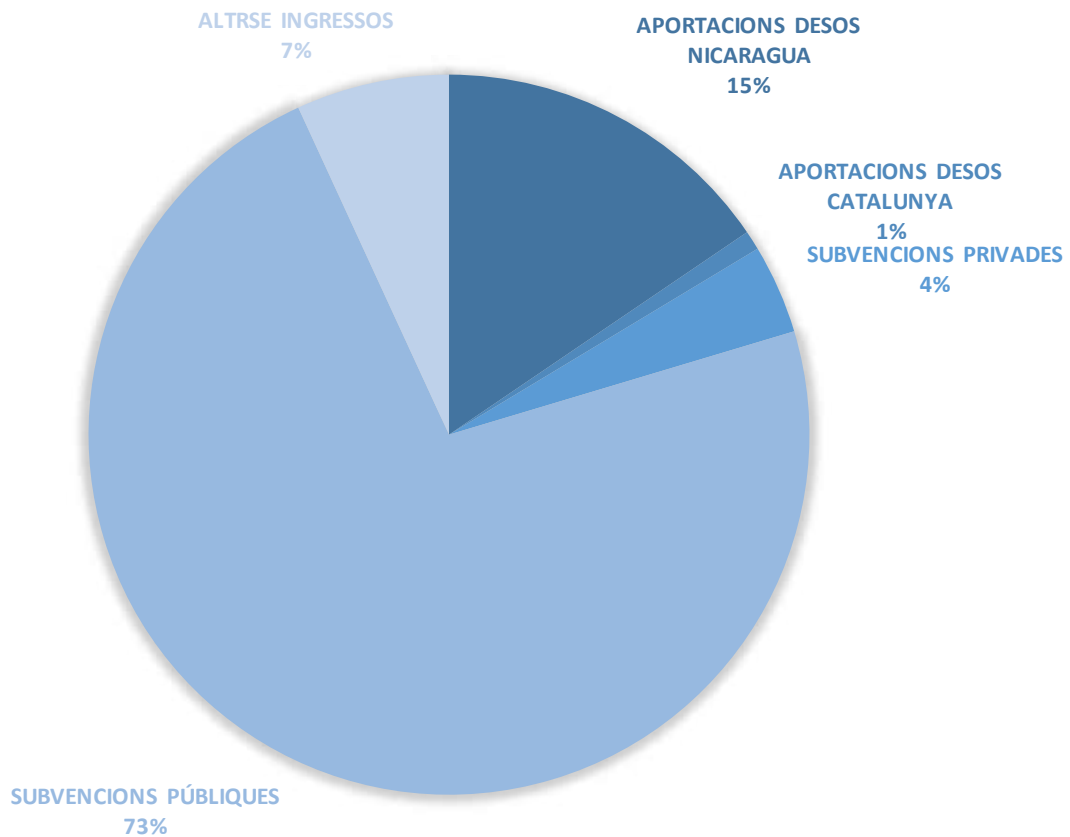
Mitjans on hem aparegut

- **Radio Sant Boi.** Entrevista a les dones del grup d'Acció Comunitària, Nàdia i Pepa, i a la Júlia Ramos a l'espai Salut dins del programa Dies de Ràdio de Ràdio Sant Boi sobre el projecte dels Horts de Can Pinyol.
- **Radio SantBoi.** Entrevista en un espai de sensibilització des del programa "Dies de Ràdio", en el qual participo DESOS, la Asociación d'Amistat Miguelito Sant Boi i el defensor de DDHH nicaragüenc Amaru Ruiz, en el qual es va parlar tant de la situació de les persones que viuen a Nicaragua, així com de aquelles que han hagut de migrar a Costa Rica.
- **Suplement de La Directa "Alimentació Sostenible? Sobirania Alimentària".** On vam participar amb la Coordi i altres companyes que treballen temes relacionats amb la sobirania alimentària.
- **Xarxanet.** La presentació de l'informe la Llabor.

Els nostres comptes

Finançament dels projectes desenvolupats durant el 2022

Durant el 2022, s'han desenvolupat projectes amb el finançament obtingut majoritàriament en les convocatòries de subvencions del 2021, tot i que algunes també del 2022. L'import destinat a les activitats executades ha estat de **749.476,35 €**

Les aportacions que es mostren són valoritzacions dels recursos propis de l'entitat

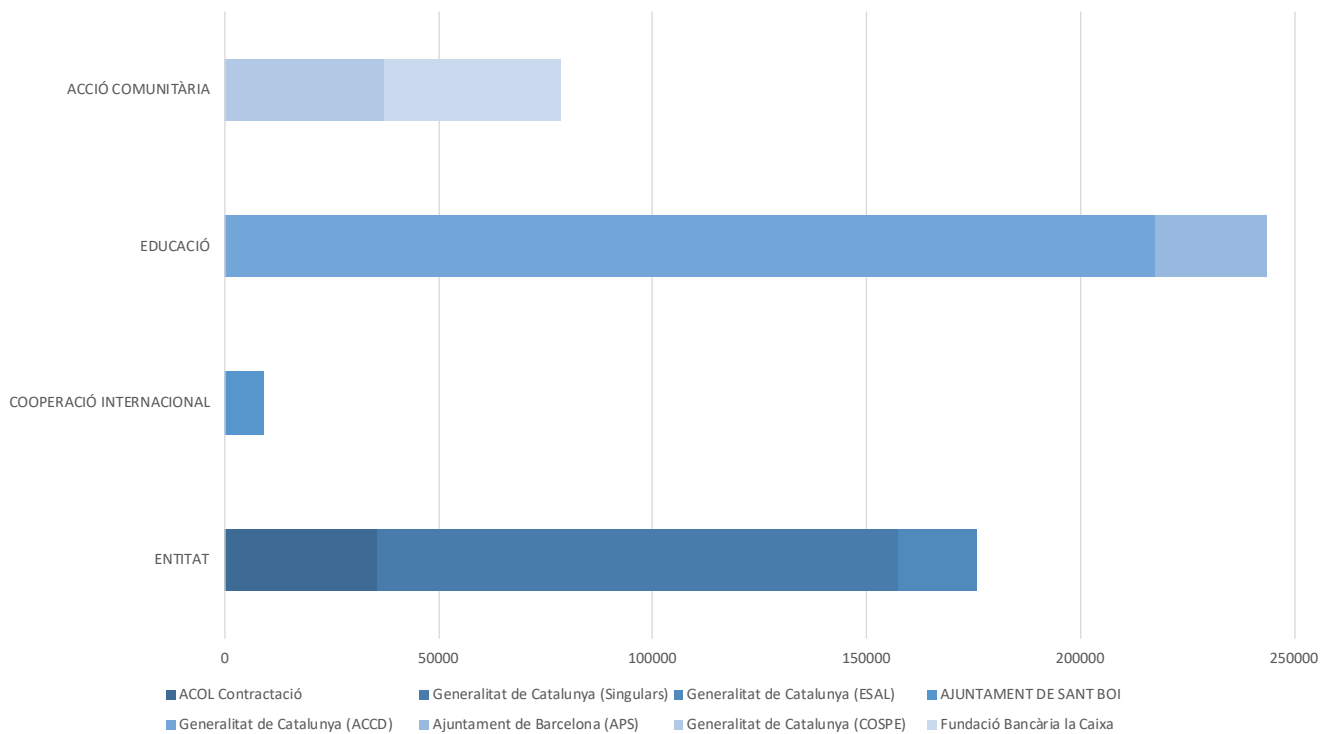
Els finançadors de l'any 2022 han estat:

Els resultats econòmics auditats estaran disponibles a la nostra pàgina web a partir del juliol de 2023

Finançament atorgat al 2022

Quines subvencions ens han atorgat l'any 2022?

Acció Comunitària

69.505,25 €

 Generalitat de Catalunya
Departament de Drets Socials

Fundació "la Caixa"

Cooperació Internacional

7.500,00 €

 AJUNTAMENT DE
SANT BOI DE LLOBREGAT

Educació per la Justícia Global

455.244,00 €

 Agència Catalana
de Cooperació
al Desenvolupament

 Generalitat
de Catalunya

 Ajuntament de
Barcelona

Entitat

147.273,00 €

 economia
social

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa i Treball

 SOC **Servei d'Ocupació**
de Catalunya

 Iniciativa d'Ocupació Juvenil
Unió Europea
Fons social europeu
L'FSE inverteix en el teu futur

L'EQUIP TÈCNIC I LA JUNTA

Equip Tècnic

Coordinació

Rebeca Segura Alonso (coordinació general)

Anna Escudé Comerma (coordinació)

Angel Chi Villalobos (coordinació)

Finances

Albert Mora Paretas (coordinació)

Souad Bobouh Abakouy

Educació

María José Malhue Ortiz (coordinació)

Laura Ciria Marce

Marta Nevado Alonso

Sandra Tous Rodriguez

Magaly Castillo Darling

Serveis educatius

Júlia Ramos Barrufet (coordinació)

Adrià Masot Bayerri

Júlia Rius Aguera

Cooperació

Anna Escudé Comerma (coordinació)

Alejandra Rojas Riaño

Acció Comunitària

Anna Escudé Comerma (coordinació)

Júlia Ramos Barrufet (coordinació)

Marga López López

Gala Espriu Navas

Marta Herrero Bejares

Latifa El Khayat Yicheoua

Zhora Merroun

Chayma Boulachfar

Comunicació

Ana Ballesteros (coordinació)

Maria Claver Díaz

Ana Jiménez García

Equip a Nicaragua

Genoveva Gaitán (coordinació)

Manuel Avalos

Leydín Fletes

Pablo Martínez

Florentín Salablanca

Franklin Briceño (representació legal)

Junta Directiva

Presidenta:

Rebeca Segura

Vicepresident:

Albert Mora

Secretària:

Anna Escudé

Tresorer:

Antonio Montesinos

Vocal:

Jesús Sanz

SEGUEIX-NOS

CONTACTA

C/ JOAN PFAFF, 25

08830 SANT BOI DE LLOBREGAT

936 81 89 22

DESOS@PANGEA.ORG